

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP

== Szerkesztőség és kiadóhivatal: ==
Szabadka, IV., Mátyás-utca 20.
Telefonszám 300.

Felolvasó szerkesztő:
KÖNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

== Megjelenik mindennap délután. ==
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,
félre 30 K, negyedévre 15 K.

A gyilkos.

Párisból jelentik: Vilain-t, Jaurés gyilkosát fölmentették.

Párisi bírák súlyosan elítélték Franciaország kapitalista — imperialista uralkodó burzsoáziáját is. A kemény ítélet imígy szól: Vilain ur, aki 1914. július 31-én orozva meggyilkolta Jaurést, a francia szocialisták vezérét, az egész világ szocialistáinak egyik legnagyobb előharcosát, ez a Vilain ur nem bűnös.

Emlékszünk még... Ki is tudná elfelejteni? Az egész világ minden gondolkodó emberén fájdalmasan borzongott végig a nagy háború előszele. A gyilkosság hírére mindenki előtt első pillanatra nyilvánvaló volt, hogy csak bér-gyilkosságról lehetett szó, hogy az orgyilkos halált Franciaország háborús uszítói küldték annak a férfinak, aki tüneményes energiájának nagy részét a népek közti gyűlölet kiirtására, a francia-németellenetiek veszedelmekkel terhes mérgének kiküszöbölésére áldozta.

Azóta, ötödfélétven át, vizsgálati fogságban ült a gyilkos, de nem kell félni: jó dolga volt. Most pedig jött a francia bíróság és fölmentette Vilain-t. Akadt ugyanis két orvos, aki beszámíthatatlannak nyilvánította a gyilkos merényletét.

A fölmentés valójában súlyos elítélés a gyilkosság értelmi szerzőjének, a francia burzsoáziának. Tünete egy elromlott uralkodó osztály betegségének. Ha nem így volna, akkor legalább forma szerint elítélte volna Jaurés gyilkosát az a bíróság, amely egy lelkes embert, aki Clémenceaut csak megsebesítette, halálra ítélte.

Az államügyész maga is csak enyhe büntetést kér Jaurés gyilkosára. Vilain védője hevesen támadta Jaurés emlékét és antimilitarista németbarát politikáját.

Nem váltják be a szelvényeket.

Budapest, ápr. 3. A magyar pénzügyi népbiztos elrendelte az összes belföldi értékpapírokra esedékesszelvények beváltásának a felfüggesztését.

Az örökösödési eljárások fölfüggesztése.

Budapest, ápr. 3. Az igazságügyi népbiztos elrendelte, hogy az örökösödési eljárás egyelőre csak a hagyatékok megállapításához és biztosításához szükséges intézkedésekre szorítkozhatik. Hagyatékatadó és örökösök végzés nem hozható, külföldiek hagyatéka külföldi állam hatóságának ki nem adható. A hagyatékokhoz tartozó javak az örökösödési eljárás befejezése előtt sem magánkézből, sem bírói árverés útján el nem adhatók.

angol csapatok Vas megyében.

Pécs, ápr. 3. Szombathelyre, Vas megye székhelyére angol csapatok vonultak be.

Nem érkezett meg Budapestre az amerikai zsir.

Budapest, ápr. 3. A közlekedési népbiztosság közli, hogy a kiltásba helyezett és utban levő amerikai zsir a mai napig nem érkezett meg. Ennek következtében a nagyközönség zsirszelvényei még nem válthatók be. A lejárt szelvények azonban nem veszítik érvényüket. A rendelkezésre álló zsirkészleteket a népbiztosság elősorban a munkásság zsirsükségletének az enyhítésére fogja fordítani.

Csak havi házbérlizetés van Magyarországon.

Budapest, ápr. 3. A pénzügyi népbiztos elrendelte:

1. Április 1-től fogva minden házbér havi előzetes részletében huzetendő: a heti, kétheti és negyedévi bérlizetés a köztulajdonba vett házaknál megszűnik.

2. A házbért a ház bízalmiférőit nyugta ellenében a házfelügyelővel együtt szedik be.

A francia hadügyi költségvetés.

Páris, ápr. 4. A kamara ülésén 411 szóval 97 ellenében elfogadták a hadügyminisztérium költségvetési provizóriumát a második negyedévre.

Az antant várakozó álláspontja.

— Nem nyul katonai rendszabályhoz Magyarország ellen. —

Lugano, ápr. 3. A Corriere della Serának azt jelenti párisi tudósítója, hogy a békekongresszus Magyarországgal szemben egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik és addig nem nyul katonai rendszabályokhoz, míg a magyar csapatok át nem lépik a demarkációs vonalat. Ezért lemondottak arról a tervről is, hogy az egyesült cseh-szlovák, lengyel, román és szerb csapatok fölé egy francia főparancsnokot rendeljenek ki, noha erre az állásra Mangin tábornokot állítólag már ki szemelték.

Magyar vasuti direktórium.

Budapest, ápr. 3. A belügyi népbiztos 1919. III 30/3. szám alatt a következő rendeletet bocsátotta ki a városi és megyei direktóriumokhoz.

A Magyar Tanácsköztársaság fönnhatósága alá tartozó összes gőzüzemű vasutak igazgatásával járó jogok és köteleességek a vasuti direktóriumra ruháztattak át. Ezeket a vasutakat érintő minden ügyben a Budapesten székelő vasuti direktóriumhoz vagy ezeknek az üzletvezetőségek székhelyein fölállított szervéhez, a Vasutas Tanácshoz kell fordulni. Szigorúan meghagyom tehát a városi és megyei direktóriumoknak, hogy vasuti ügyekben bele ne avatkozzanak.

Még a könyveket is kommunizálják

A magyar közoktatásügyi népbiztos elrendelte, hogy a köztulajdonban, egyesületi helyiségekben és más célokra rekvirált helyiségekben talált könyvgyűjtemények azonnal bejelentendők a Szabó Ervin-féle könyvtárban, az azelőtti Városi Nyilvános Könyvtárban.

Az ötvenéves Gorkij.

Az orosz proletariátus ünneppé avatta Gorkij Maxim félszázados születésnapját. Ünneppontot csinált abból, hogy Gorkij orosznak született és orosz nyelven segített megteremtteni egy olyan kulturát, melyből ki kellett robbannia annak az elszántságnak, amely az orosz proletariátus felszabadításához vezetett.

És amikor ez a fordulat elérkezett, akkor Gorkijt nem látta senki, Gorkijról a legfantasztikusabb hírek keringtek. Azt mondták és írták, hogy letartóztatták, hogy Finnországba, majd Stockholmba szökött. Hihetetlen volt, hogy az örökkön harcos ember, a proletárokért, az elnyomottakért, a kiuzsorázottakért, a cári uralom állati sorba taszított muzsikjaiért a toll meggyőző és szépséges erejével harcoló Gorkij éppen a harcok elől szökött volna meg.

Majdnem lehetetlen volt, hogy amikor vad fanatizmussal, és hittel megrajzolt szegényalakjai meg-elevenednek, amikor üldözött testvérei fegyverrel a kezükben váltják valóra Gorkij jóvendölését, akkor Gorkij maga is ne legyen a harcolók, a küzdők, — a győztek között.

És most érkezik a híre annak, hogy Gorkij ötvenéves születésnapját hatalmas ünneppé keretében köszöntötte a moszkvai proletárság. Nem is lehet másként. Hiszen Gorkij szellemének ott kellett lennie az első pillanattól kezdve. Igazolni kellett Gorkijt, a cári uralom üldözött és bujdosó író-forradalmárját.

Nyolc adólistát jutaléka.

(Saját tud.) — ápr. 4

A szerencsésen kimúlt rekvirálásoknak annak idején a célra ki-rendelt bizottságok végezték. A bizottságokban nyolc városi adólistát is részt vett, akik részére összesen 811 korona és 21 fillér felfedezési jutalék esett. Az összeget a városi házipénztárban kezelték, amelyből hatan már fel is vették a személyenként járó 101 korona 41 fillért.

Most Sárcevic Miklós és Piukovics Antal városi adólisták, akik még nem vették fel a jutalékokat, kérték a városi tanácsot, hogy ezt részükre utalja ki. A városi tanács utasította a házipénztárt, hogy a letétben kezelt összegből fizesse ki Sárcevic és Piukovics adólisták jutalékát.

— Városi közgyűlés. A városi közgyűlést valószínűleg április 15. táján tartják meg. A közgyűlésen tárgyalás alá fognak kerülni a legégetőbb kérdések.

A cséplés biztosítása.

— Szenet kapnak a géptulajdonosok. —

(Saját tudósításunk,

Szabadka ápr. 4

A nyári cséplést mindig már jóelőre kell biztosítani.

Ez az idén is megtörténik. Raczkó Mihály április 20-án délelőtt 10 órára a Hungáriába összehívja a szabadkai cseplőgéptulajdonosokat, hogy ott egy 3-4 tagból álló szűkebbkörű bizottságot válasszanak. Ezt a bizottságot azután ellátják a megfelelő iratokkal s ezekkel ök elmennek a belgrádi kormányhoz és ott kérik a géptulajdonosok részére a

nyári cséplésre szükséges szén kiutalását.

A szabadkai cséplőgéptulajdonosok szénszükséglete körülbelül 650 vaggon. A belgrádi kormány már tett is ígéretet arra nézve, hogy a cséplésnek rendben való lefolyását garantálja.

A most kibocsátott meghívókra jelenjék meg mindenki a kitűzött határideig, ápr. 15-ig a saját érdekében Raczkó Mihálynál, mert különben nem kap szenet.

A szabadkai iskolák megnyitása.

— A tanulók kapnak évvégi bizonyítványt. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, április 4

Tegnap, csütörtökön délelőtt a szabadkai összes tanintézetek tanári és tanítói testületének 25 tagú küldöttsége jelent meg a városházán Matievics István dr. főispán és polgármester előtt az iskolák megnyitása érdekében.

A küldöttség szóoka Vajda Gyula, a felsőbb leányiskola és — leánygimnázium igazgatója volt, aki kifejtette, mekkora kár éri az iskolák bezárásával a tanulókat, szülőket, Szabadka egész társadalmát és kulturáját. Az oktató személyzet azért jött ide, hogy kijelentse, hogy az újvidéki Narodna Upravára annak idején tett esküt állja, annak megfelelően kötelességét hiven és pontosan akarja teljesíteni: tanítani akar.

Kéri a főispánt, ne ítélje meg a helyzetet rideg politikai céllal. A tanárok és tanítók nem politizálnak, mert erre nem érzik magukat hivatottnak. Akik itt megjelentek, kezességet vállalnak arra, hogy az iskolákban semmiféle politizálás sem lesz. — Kéri a főispánt, — hogy mint a város feje, álljon melléjük e nagy, — messzire kiható kérdésben és tegye lehetővé, hogy az iskolák minél előbb megnyíljanak, hogy az iskolai évet kellően befejezhessék.

A főispán hosszasan válaszolt a küldöttségnek. Ő határozott utasítást kapott arra nézve, hogy csak bunyevác és szerb tannyelvű iskolát lehet megnyitni. Ez ellen annak idején tiltakozott és előterjesztette, hogy az összes tanintézetekbe vezessék be a bunyevác nyelv tanítását. Így akkoriban minden iskolát megnyitottak. Több panasz érkezett azonban hozzá az iskolák tulsúlyban levő anyanyelvű növendékeire vonatkozóan, és ezek a panaszok őt gondolkodásba ejtették.

Most már bajos a minisztérium döntése ellen valamit tenni, de ő minden lehetőséget el fog követni, hogy ha csak lehet, valami utonmódon a diákok évvégi bizonyítványhoz jussanak. Erre részben fel is van hatalmazva. Ő attól a

pillanattól kezdve, midőn a minisztérium rendeletét végrehajtotta, tanácskozásokat folytatott e kérdés mikénti elintézéséről, hogy egy a szülők, mint az összközönség meg legyen elégedve. Pár napon belül értesíteni fogja az összes tanintézeteket arról, milyen lesz a jövő évi terv és mód, hogy az intézetek növendékei az évvégi bizonyítványt megkaphassák.

A francia kormány nyilatkozata.

Nem tervez katonai expedíciót Oroszország ellen.

Paris, ápr. 3. A kamarában Renaudel a hadihitel tárgyalásánál megindokolta azt a módosító indítványát, hogy a katonai hitelek felét millióval szállítsák le, oly összeggel, amely megfelel a jelenlegi a Murman-vidéken, Archangelszk és Odessza vidékén levő tényleges állományok fizetésének.

Atrami államtitkár a kormány nevében ezt jelentette ki: Semmiféle expedíciót Oroszországba! — Kalandra, expedícióra a kormány egyetlen embert sem adna. — A miniszterelnök felhatalmazott annak a kijelentésére, hogy egész multját megtagadná, ha Oroszországba küldendő expedíciót tervezne. Még egy dologról kell biztosítanom Önöket, — nevezetesen arról, hogy máától kezdve egy embert sem küldenek Oroszországba és egyetlen egy katonát sem fognak pótolni, aki már elment oda.

Az államtitkár azután felolvasta a szocialista párt által elfogadott határozatot, amelyet minden pontjában elfogadott. Arra kérte a kamarát, utasítsa el Renaudel javaslatát, mert a kért hitelt a kormány talán nem is veszi igénybe.

Pichon külügyminiszter azt mondta, hogy érti az ország türelmetlenségét, de most nem lehet felvilágosítást adni a békekonferencia munkájáról. Néhány nap múlva a kamara elé terjeszthetik az előzetes békeszerződést.

Végül Renaudel indítványát 362 szóval 131 ellenében elvetették és a hadihitelt elfogadták.

A Mária-leány-

otthon ügye.

(Saját tud.) Szabadka, ápr. 4

A Vojnics Tivadarnó hagyaték körül újabb bonyodalmak merültek föl. A város ugyanis a leányotthon céljaira Sztipics Márk Párhuzamos-uton levő emeletes házát vette ki, szerződés szerint három évi időtartamra. Az épületben végzett átalakítások eddig körülbelül 50.000 koronát emésztettek föl, de a háború okozta különleges állapot miatt az épületet nem adhaták át hivatásának.

Most Sztipics Márk a ház tulajdonosa, annak ellenére, hogy a szerződés csak 1922-ben jár le, — a tanácshoz fordult, hogy a ház évi 9000 korona bérét legalább 10.000 koronára emeljék fel. Sztipics bele menne abba is, hogy a házat a régi állapotba helyezték vissza és a város a szerződést felbontsa. Ez az ajánlat fodi ugyan Sztipics terveit, de a hagyatékot kezelő városra újabb 50.000 korona teljesen céltalan kiadást jelentene.

Sztipics, — hogy mindenképpen szabad kezet nyerjen végül még azt ajánlja, hogy vegye meg örök áron a város a házat. Sztipics ezt a tulajdonképeni célját a jelenlegi viszonyok között nem tartja időszerezőnek a városi tanács, de hivatkozva a bérleti szerződésre, a kért béremelést is elvetették. Így vajudik esendesen a Mária-leányotthon ügye tovább, amelyben már a nemes szívű Vojnics Tivadarnó intencióinak megfelelően, árva leányokat kellene nevelni. . .

A tanyai rablók

garázdálkodása.

- Kiirtottak egy családot. -

(Saj. tud.) Szabadka, ápr. 4

A tanyákon a közbiztonság ügylátszik általában igen leromlott. Most Szeged közelében követtek el az elvetemült rablók egy rémes rablógyilkosságot, amely az egész család életébe került.

A napokban Pápai József Szeged közelében lévő tanyáját eddig ismeretlen tettesek teljesen kirabolták és a bizonyára védekező gazdát, a feleségét és 12 éves fiát baltacsapásokkal agyonverték, úgyhogy az egész családot a szó szoros értelmében teljesen kipusztították. A rablógyilkosságot csak másnap vették észre a szomszédok, mert feltűnt, hogy a ház szokatlanul csendes. A tárva nyitva lévő ajtón át belépő emberek rémes kép fogadta. Pápai a szoba közepén feküdt, kinek a fejét egy baltacsapással majdnem ketté szeltek. A rablógyilkosságot éjjel követhették el, mert a gazda feleségét és fiát az ágyban verték agyon az elvetemült gyilkosok.

Az egész ház fel volt forgatva és minden értéket elraboltak. A házban nagyobb pénzösszeg lehetett, mert Pápai csak napokkal

előbb adta el szőlőjét. A vakmerő állományok s gazda két lovát is elkötötték az istállóból.

A rémes felfedezésről jelentést tettek a szegedi esendőségeknek, amely erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

NAPI HIREK.

A tanuló ifjúság husvéti gyónása. A tanítás szünetelése miatt ez uton hoztuk tudomására a szülőknök a tanuló ifjúság gyónási rendjét: Április 7-én, Hétfőn reggel: fogimn. 3-8 oszt. — Kedden reggel: fogimn. 1. 2. oszt. Beresényi u. elemi isk. 5. 6. oszt. — Szerdán reggel: felső keresk. leány- és felső leányisk. — Csütörtökön reggel: Galambiskola 4. oszt. (fiúk és leányok); — bajai uti isk. 4. oszt. (fiúk és leányok) — Pénteken reggel: zárda-elemi 4. oszt.; szerb-téri elemi 4. oszt. (fiúk és leányok). — Szombaton reggel: Jaszibara 4. 5. 6. oszt.; fiupolgári 3. 4. oszt. — Délután 3 óraker: zárda-polg. 1-4 oszt. — 14 én, hétfőn reggel: fiu polg. 2. oszt. — Kedden reggel: fiu polg. 1. oszt. — Szerdán reggel: sz. Rókusi isk. 4-ik (vegyes) oszt. (ezek a sz. Rókustemplomban). A reggeli gyónatás a sz. Teréz-templomban naponként fél 8 kor kezdődik; utána sz. áldozás. A tanulók minden előzetes gyülekezés nélkül hazulról egyenesen a templomba mennek.

Szünetelnek a jogi vizsgák. A magyar közoktatásügyi népbiztoshelyettes elrendelte, hogy valamennyi tudományegyetem jogi karán és minden jogakadémián az összes vizsgálatok az átszervező és új tanulmányi rend végleges megállapításáig szüneteljenek.

Az aranytárgyak és ékszerek beszolgáltatása. A magyar forradalmi kormányzatának XXV. számú rendelete: 1. § Azokat az aranytárgyakat, ékszereket és drágaköveket, melyeknek jelenlegi értéke darabonként 2000 koronát meghalad, elismervény ellenében be kell szolgáltatni. Akik másnak a tulajdonát képező ilyen értékű tárgyakat tartanak birtokukban, színtelen tartoznak azt beadni. A tárgyakért megtérítés nem jár. — 2. § E rendelkezés nem terjed ki az árusítással foglalkozó üzletekre.

Újabb szükségbankok Szegeden Szeged városa csak néhány nappal ezelőtt becsatolt ki 2 millió korona szükségpénzt. Ez a sok 10 koronást is azonban már teljesen fölemészttette a forgalm és mivel a pénzüzetekben sincsen pénz, ismét több millió korona szükségpénzt kell kibocsátani. Ezután 20 és 50 koronásokot fogjuk kiadni.

A lakásbérek leszállítása. A magyar forradalmi kormányzatának rendelete adott ki, mely szerint a tanácsköztársaság tulajdonába vett lakóházakban mindazokért, melyeknek egy évre eső lakbére a 2000 koronát meg nem haladja, a jelenlegnél 20%-kal kisebb lakásbért kell fizetni. A lakásoknak ez a leszállítása havi-béres lakásoknál ápr. 1-én, más lakásoknál a legközelebbi lakbér-

negyed kezdetének időpontjában lép hatályba.

Piaristák a szociálista pártban. Szinger Kornél kegyesrendi tartományfőnök leiratot intézett a nagykanizsai rendházhoz. Fel szólította a rend tagjait, hogy járuljanak hozzá teljes erejükkel a magyarországi új rend kiépítéséhez. A tanári kar a felhívás folytán testületileg belépett a magyarországi szociálista pártba.

Az üzletek leltározása A magyar szociális termelés népbiztosa rendeletet adott ki, melyben elrendeli, hogy több vidéki városban levő árusító-üzletek és az árusítást nem folytató raktárak leltározás végett azonnal lezárandók és további intézkedésig zárva tartandók. Kivételt alkotnak a gyógyszerárak és élelmiszerárak, továbbá a könyvek, papír és papíráruk, élelmiszerek, drogéria és egészségügyi cikkek s a dohányaemlék árusításával foglalkozó üzletek. Leltározandó az üzletben levő mindennemű gépbe rendezés, továbbá az üzlet készpénz és mindennemű értékkészlete is.

Családi rendszer az árvaházakban. Dettre János szegedi népbiztos Fodor Lászlót bízta meg a városi árvaház vezetésével. Fodor a családi rendszer szerint szervezi át az intézményt olyképpen, hogy 20-20 gyermek egy okleveles, szakképzett tanító, illetve tanítónő szülei felügyelete alatt álló családba fog tartozni.

Felhívás szőlőtulajdonosokhoz! Dr. Matievics István főispán-polgármester felhívja az összes szabadkai szőlősgazdákat, hogy folyó hó 6-án, vasárnap délelőtti 10 óraker a városháza nagytermében gyülekezzenek, a kékkő beszerzése tárgyában tartandó értekezletre.

Még a templomokat is lefoglalták. A magyar közoktatásügyi népbiztoság tudatja mindezekkel, hogy a templomoknak más, mint vallási célokra való igénybevétele nem áll szándékában. Befoglalja mindazok, akik egyes templomokra a szociális áldozatok alatt behatolnak. Önhatalmuan járnak el. Minden ilyen egyéni akcióval szemben a városparancsnokságtól karhatalom kérhető.

A vitéségi érmek lefoglalása. A magyarországi pénzüzetekben tudvalevően most folyik a bérelt páncélszekrények állami fölnyitása és tartalmuk kommunizálása. Még a vitéségi és más hasonló érmeket is, valamint rendjeleket, ékszernek kell tekinteni és nem szabad kiadni eddigi tulajdonosoknak.

A „Fehér Kereszt” elnöki értekezlete A szabadkai Fehér Kereszt gyermekvédő egyesület f. hó 2-án Birkáss Gyuláné elnöklele alatt a pénztár átvétele ügyében elnöki értekezletet tartott. Az elnöki értekezlet Vadász Gábor ideiglenes pénztárnoktól a pénztárt, a könyveket és okmányokat kifogástalan rendben átvette, a lemondott pénztárnoknak az egyet érdeklében kifejtett működéséért köszönetét nyilvánította s egyúttal a pénztárnoki teendőket ideiglenes ellátásául Schmidt Béla takarékpénztári tisztviselőt bízta meg.

Öt korona egy tojásrántotta. Az éttermi menü legújabb ára Szegeden 10 korona 50 fillér (addig 7.80 volt). A sült-hus adagja 11 és 12 korona. Főtt tojás 2 korona. Tükörtőjás 2.50, rántotta 2 tojásból 5 korona. De a kávéházi árak se maradnak ezeken alul. Ott a fehérikávé 1.40, fekete 1 korona, tea minden nélkül 1.50 Zenés kávéházakban este adagoként 20 fillér zenedíj fizetendő.

Dr. Kiss Zoltán orvos, sebész, urológus rendel. d. e. 8-10, d. u. 2-4 ig. Lakása: Hunyadi-tér 122. Farkas ház, a volt közös huszárlaktanyával szemben.

Kovács István tanár VII. kör, Fűzfás-utca 256. sz. a. (Vetrő-féle fűszerüzlet közelében) levő tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolákba járó fiu- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is.

A Korzó-Mozi műsorából:

Szerda-péntek: Repriz attrakció. Az évad nagysikerű aratott új donsága Carmen Cartierelli remek szerepe: **Kettős álarc alatt.** Izgalmas, nagyszerű kalandjáték 4 felvonásban. A film szabadkán van.

Szombat-vasárnap: Film kabaré pompás műsorral: **Bérelt kastély.** Két felv. A méreg gyűrű. Indiai dráma történet. Nagyszerű felvételek 3 felv. A szerelmes énekes Böhözat 1 felv. A filmek szabadkán vannak.

Hétfő-csütörtök A szezon ragyogó irodalmi attrakciója. Csodaszép művészi újdonság páratlan rendezés, felvételek: **Elynor Elyn** híres regénye pompázó film feloldozásban: **Sphinx** regényes játék 5 felvonásban. A film már szabadkán van.

A Lifka-Mozi műsorából:

Saját villaufjlesztő telep

Péntektől vasárnapig Az amerikai aranyfilmek nagyszerű attrakciója. Minden jelenetében páratlanul izgalmas cselekmény. **A szalonbetyár.** Kalandorjáték 5 felv. Kisérő zene Leon Cavallo híres operája. Medici.

Szerkesztői üzenetek.

H. A. H. a Szabadkai Pfujság csak annyira lett volna érdekelt a zsidók pénzeszsákjai körül, mint a Délvidék a papok pénze körül s ha a Szabadkai Pfujság csak olyan fokban lenne a zsidók kitartottja, mint a Délvidék a papoké, a Szabadkai Pfujság minden pereputtyával együtt rég koldulni járna.

Nonni és Manni.

Két izlandi gyermek igaz története.

Irta: Jón Svensson S. J.

27

Nevelve fenyegettek meg bennünket, sőt némelyek jelentőség-teljes kézmozdulatokkal jósolták, hogy mi vár majd ráuk otthon.

Mint hogy mindez nem igen volt inyünkre, Manni jelt adott a matrózoknak és most már egyenesen házuknak tartottunk.

Ez meglehetősen közel feküdt a parthoz, a templom mellett.

Öláérkezve kértük a matrózokat, hogy húzzák ki a csolnakokat a száraz fövényre és egyelőre hagyják őket ott, mert mindenáron azt akartuk, hogy ők is velünk jöjjenek szüleinkhez, a fiúkkal együtt.

Elfogadták a meghívást és velünk tartottak.

Othon már messziről észrevetek bennünket és ajtot nyitottak, mielőtt még odaérkeztünk volna.

Szüleink és legidősebb testvérünk, Bogga, a legnagyobb örömmel és szeretettel fogadnak; egyelőre szó sem volt büntetésről. Hisz a két „tékozló fiú” érkezett haza, kiket már holtnak tartottak s most friss egészségben, vidáman álltak előttük.

Ezt az örvendetes eseményt meg kellett ünnepelnünk, azért szüleink meghívták kísérőinket egy csésze kávéra.

Emelkedett hangulatban ültük körül a kerek asztalt fogadószobánkban és vendégeinknek mindent el kellett beszélniök ölményeinkről, amit csak tudtak.

Mikor ezzel beszámoltak, nagy megkönnyebbülésünkre hozzátették azt is, hogy nézetük szerint a kiállított szenvedések eléggé megbüntettek már bennünket tapasztalatlanságból eredő hibánkért; ezért tehát azzal a szerény kérés-sel fordultak szüleinkhez, hogy engedjenek el nekünk minden további büntetést. A hajón példásan viselkedtünk, jegyezték meg.

Szüleink nem tagadhatták meg vendégeink kérését. Tehát még azt is ezeknek a jó embereknek köszönhetjük, hogy büntetés helyett teljes boesánatot nyertünk.

Most elbeszéltem anyámnak, hogy milyen kedvesek voltak velünk a dán fiúk.

Hála fejében anyám egy doboz mazsolát osztott szét köztük.

Körülbelül egy órát töltöttek még nálunk dán barátaink, azután kikísértük őket a partra. Ott még egyszer hálásan megköszöntük a matrózoknak közbenjárásukat. Mikor utoljára szorítottunk kezét a fiúkkal, annyira elérzékenyedtünk, hogy könnyek gyűltek szeméinkbe.

A kis gözös elindult s mi hazamentünk...

Még aznap délután különös nyugtalanság vett rajtam erőt a fogadalom miatt, melyett akkor éjjel, a tengeren tettünk. — Hogyan fogjuk azt megtartani, mit annepélyesen megígértünk az Istennek? — töprengtem magamban. Elhatároztam, hogy megbeszélem a dolgot Mannival még az est beálta előtt.

Felkerestem tehát és kértem tgyünk kis sétát, mire 5 mindjárt kapható is volt. A város közelében levő hangával benőtt domb felé irányítottuk lépteinket.

Ott letelepedtünk egy nagy körre, mely a virágzó fűvek közül ki-magaslott.

Egy ideig szólanul néztük a kikötőt, hol most a „Fylla” volt a legnagyobb hajó.

Azután e szavakkal fordultam öcsémhez:

— Mit tartasz fogadalmunkról, Manni? Ez komoly dolog ám, mert ha az ember az Istennek valamit megfogad, úgy azt meg is kell tartania.

— Persze, hogy meg kell tartanunk. Hisz Isten csodálatosan meg is segített bennünket.

— Igen, de hisz mi azt fogadtuk meg, hogy Xavéri szent Ferencet fogjuk utánozni és lelkeket nyernünk Istennek. De hát hogyan kezdünk ehhez? Hisz 5 katolikus volt és még hozzá jezsuita... Mi pedig csak nem lehetünk katolikusokká és még kevésbé jezsuitákká!...

Manni rám vetette ártatlan szemét:

— Hogy ez miképpen történjék, azt én sem tudom, de bizom benne, hogy az Údvözítő majd csak megsegít bennünket. Ő mindent megtehet, csak bizzuk magunkat Őrá.

Maoni mindig ezt feleletet adta, valahányszor zavarban volt, s minden nehézséget az Ur Jézusra bízott.

— Ebben igazad van, de akkor kérnünk is kell majd közbe-közbe Isten segítségét célunk eléréséhez, és sohasem szabad megfélekednünk fogadalmunkról.

Nézetemet Manni is esztotta és derült hangulatban térünk haza.

BEFEJEZÉS.

Különböző körülmények közrejátszása folytán, vagy helyesben Isten rendeléséből, egy év múlva váratlanul alkalmam nyílt rá, hogy Franciaországba utazhattam és ott egy jezsuitaintézetben fejeztem be tanulmányaimat.

Három évre rá öcsém is követett oda.

Protestánsok voltunk, mint minden földiek, és a katolikus egyház, főleg pedig a jezsuiták ellen a protestánsok szokott előítéleteivel viseltetünk.

Azonban amint a katolikus egyházban felismertünk az igazi Anyaszentegyházat, meggyőződünk igazságairól és felvettük magunkat kebelébe.

A jezsuitákat pedig úgy megszerettük, hogy gimnáziumi tanulmányaink befejezése után mindkettőn beléptünk rendjükbe.

Ezt a két lépést sohasem bántuk meg.

Manni, aki mindvégig ugyanaz a jó, istenfélő gyermek maradt, a mweni jezsuitakollégiumban halt főleg, öt évre rá, hogy a Jézus-társaságba belépett.

Ebben a fájdalmas csapásban csak az az erős remény vigasztal, hogy az Ur Jézus bizonyára kar-

jaiba zárta öt földi pályafutása bevégeztével, mint azt a jó fiú egykor a tengeren megálmodta.

Vége.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadka Nyomda és Irodalmi Vállalat mint az 50. évközi könyvnyomdájának Szabadkán, Rákóczi-utca 20.

EGY ház eladó

Terézia-templom mögött Miklós-u. 40 sz. alatt. Bövebb felvilágosítást ad V. k. Katalin-u. 74 sz. alatt.

Kapható:

- Réпамag
- Muharmag
- Heremag
- Szőlőkötöző spárga

PÁCOLTHERING

Szőlőkötöző gyékény
Ruhaszárító kőtel
legerősebb

ZSIRSZODA
szappantöszökhöz nagyban és kicsiben.

NOJCEK GÉZA,
Fűszer-nagykereskedő. Telefon 222.

EGY szabad-kézből ház eladó.

mely áll 5 szobából 2 előszobából 3 honyha és egy pince helyiségből. Tudakozódni lehet majsai-ut VOJNICS vendéglőben

Értesítés!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy I., Kölcsey-u. 248 sz. a. a főpostával szemben

férfiszabóüzletet nyitottunk. Elfogadunk minden szakmába vágó munkákat u. m. mindennemű férfiruha és felső kabátok mérték után való elkészítését a legújabb divat szerint, továbbá fordításokat javításokat és vasalásokat is eszközölünk. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel:

Michler és Glasz
férfi ruhák.

Figyelem!
3-10 éves fiúk gyermekek részére **kész ruhák kaphatók** jutányos áron **Michler és Glasz**
férfiszabók üzletében, I. Kölcsey u. 248. főpostával szemben.

Takarmány Répa
I. rendű kapható az ISTVÁN téglagyárban zentai vasut mellett telefonszám 308.

Cipők
Férfi, női gyermek és komótcipők **kaphatók**
Reich J. Károly, kézműárúk kereskedésében Deák-u.68 fűszerkereskedő cégnél Szabadka. Tisztelt vevőimnek értesítésére hozom hogy Május 1-re **Mackó-féle. kistözsédemet** áthelyezem Petőfi-utca 88 sz. alá Dr. Blum-féle házban.

Nemes gyümölcsfa oltványok
kaphatók jutányos árak mellett legjobb minőségben míg a készlet tart.
Zódy István fűszekolájában Szabadka Szegedi-ut villamos vasut mentén.

Apróhirdetése
Bor eladás Piukovics József lebiai szőlő gazdasága 6- és borokat hordozásra is eladó. deklódok forduljanak a központi irodában Deák u. 4 telefon 248.

Bérbeadó Ludasen 20 föld. Érdeklődni lehet V. kör, teles-u. 185 sz. 120

Egy 21 éves felsőbb iskolai végzett, háztartásban jártas új férjhez menne egy 24 éves uriemberhez. Levélbeli ajánlatokat „Háziss” jellegére a kába kérek.

Egy vadonatúj rövid zongoraeladó I. kör Bajza-u. 52 sz. 248.

Egy lebontásra kerülő 40 ter hosszú 5 méter széles épület igen jó állapotban levő gerendás falakata, valamint a tetőcsere eladó. A venni szándékozók forduljanak Görcöl Péter főszabóhoz Városháza, számvevőszék felé.

Egy kifutó és felvétetik V. kör Ferenc cégnél, Városháza felé.

Ügyes varrónőt keresek házi gyermek ruha varásában jártas. Vesselényi-u. 205. Kolosfalatorvos.

Kerti magvak adagok borsó, lencse főzeléknek kaphatók Gazdasági Egyesületben.

Ujabb felhívás az adózó közönséghez.

Isméltelve felhívom minden kik a hadmentességi díjra vonatkozó bejelentésüket a már tett határidőben nem adták, hogy ezt a bejelentésüket 8 nappal innival inkább adják, mivel ellenkező esetben hárjuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhére. — hivatalból fog megállapítani Szabadka 1919. április 2-án

Petróleum
legfinomabb Transilvaniai formátor olaj kiválóan ég jól világít literenként kapható **Illgen János** fűszerkereskedő

Aki jó szappant akar az vegyen **Zsirszoda**

Kertész ezelőtt Décsen városában. Wesselényi és Deák-uta sarok. Taussig-ház Tel.